

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžo/149/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014200298
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Milan Morava
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014200298.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD., v právnej veci žalobcu: Blaguss Slovakia s.r.o., so sídlom Mlynské nivy 70, Bratislava, IČO: 35 796 251, právne zastúpeného JUDr. Jánom Havlátom, advokátom so sídlom Rudnayovo námestie 1, Bratislava, proti žalovanému: Inšpektorát práce Bratislava, so sídlom Za kasárňou 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a protokolu žalovaného č. IBA-247-60-2.3/P-E 22, 24, 25-13 zo 14. novembra 2013 v znení dodatku č. 1 z 21. januára 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/40/2014-52 z 11. marca 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/40/2014-52 z 11. marca 2015 p o t v r d z u j e.

Účastníkom sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 2S/40/2014-52 z 11. marca 2015 podľa § 250j ods. 1 O.s.p. žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a protokolu žalovaného č. IBA-247-60-2.3/P-E 22, 24, 25-13 zo 14. novembra 2013 v znení dodatku č. 1 z 21. januára 2014 zamietol. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

Žalovaný v protokole o výsledku inšpekcie práce č. IBA-247-60-2.3/P-E 22, 24, 25-13 zo 14. novembra 2013 v znení dodatku č. 1 z 21. januára 2014 podľa § 12 ods. 2 písm. b/ zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z.z.“) nariadil žalobcovi do 7 dní od prevzatia protokolu odstrániť zistený nedostatok v bode 1 protokolu, a to porušenie § 120 ods. 3 Zákonníka práce, keď žalobca v pracovnej zmluve kontrolovaných zamestnancov nepriradil pracovnému miestu vodiča autobusu stupeň náročnosti v súlade s charakteristikami stupňov náročnosti pracovných miest uvedenými v prílohe č. 1 Zákonníka práce.

Žalovaný zároveň uložil žalobcovi povinnosť písomne informovať inšpektorát práce o odstránení zisteného nedostatku v lehote 7 dní od uplynutia termínu na jeho odstránenie.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že protokol v znení dodatku č. 1 možno nepochybne, vzhľadom na charakter jeho obsahu, preskúmať súdom podľa ustanovení o správnom súdnictve. Uložením povinnosti odstrániť zistené nedostatky, ktorých nesplnenie môže viesť k uloženiu sankcie, žalovaný autoritatívne zasiahol do žalobcovej sféry práv a povinností, čo je v zmysle § 244 ods. 3 O.s.p. predpokladom pre jeho preskúmateľnosť súdom.

Podľa názoru krajského súdu bol protokol vydaný v súlade so zákonom a bol riadne prerokovaný s konateľom žalobcu dňa 14.11.2013. Žalovaný zároveň umožnil žalobcovi v lehote 8 dní od jeho podpísania vyjadriť sa k obsahu protokolu, prípadne predložiť nové dôkazy na objasnenie skutkového stavu, čo žalobca využil. K argumentácii žalobcu sa žalovaný dostatočným spôsobom vyjadril v dodatku č. 1 k protokolu. Opatrenia, ktorými bolo žalobcovi podľa zákona č. 125/2006 Z.z. uložené odstrániť v stanovených lehotách zistené nedostatky, sú podľa názoru krajského súdu určité a vykonateľné, je z nich zrejmé, o aké opatrenia ide, na dodržiavanie akého konkrétneho ustanovenia akého právneho predpisu. Žalovaný dostatočne zrozumiteľne a podrobne špecifikoval porušenia zákona žalobcom zistené pri kontrole, presne špecifikoval delikty, ktorých sa dopustil a v neposlednom rade vysvetlil, prečo aplikoval príslušné ustanovenia právnych predpisov. Opatrenia majú vo vzťahu k žalobcovi povahu tzv. sankcie, resp. rozhodnutia, ktoré mu ako také ukladá určité povinnosti. Na to, aby boli tieto povinnosti vynútiteľné, musia byť aj náležite identifikované, špecifikované, čo v danom prípade bolo splnené.

Krajský súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že pracovné miesto vodiča autobusu zodpovedá tretiemu stupňu náročnosti pracovného miesta. Túto prácu nemožno charakterizovať ako rutinnú. Aj napriek tomu, že vodiči sú vybavení GPS zariadeniami, v žiadnom prípade ich to nezbujuje povinnosti neustále pozorne sledovať cestnú premávku, dopravné obmedzenia, prípadné odklony na obchádzky z dôvodu rekonštrukčných prác na ceste či dopravnej nehody. Aj keď vodič autobusu jazdí určitou trasou niekoľko rokov, môže sa stať, že je unavený, rozrušený a spôsobí dopravnú nehodu. Na priradenie stupňa náročnosti pracovného miesta nie sú podľa krajského súdu podstatné ani požiadavky zamestnávateľa, ani dosiahnuté vzdelanie konkrétneho zamestnanca, na ktoré poukazoval žalobca, ale porovnanie charakteristík uvedených v prílohe č. 1 k Zákonníku práce s činnosťami vykonávanými na danom pracovnom mieste a predovšetkým je rozhodujúcou najnáročnejšia pracovná činnosť spomedzi pracovných činností vykonávaných zamestnancom v rámci druhu práce dohodnutej so zamestnávateľom v pracovnej zmluve. Krajský súd poukázal na to, že identifikátorom náročnosti prác je aj internetový sprievodca trhom práce a najmä jeho kartotéka zamestnaní prevádzkovaná Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, v zmysle ktorej je hlavnou náplňou pracovnej činnosti vodiča autobusu zabezpečovanie dopravy osôb v cestnej doprave, samostatné vedenie a obsluha autobusu v zmysle príslušných predpisov. Na to, aby bolo možné určité pracovné miesto zaradiť do tretieho stupňa náročnosti postačuje, ak dané pracovné miesto spĺňa aspoň jednu v ňom uvedenú podmienku, nakoľko v stupňoch náročnosti platí hierarchia, v ktorej vyšší stupeň môže v sebe subsumovať aj podmienky uvedené v nižších stupňoch. Pri posudzovaní stupňa náročnosti je podľa názoru krajského súdu potrebné prihliadnuť na najdôležitejšie poslanie vodiča autobusu, ktorým je bezpečné dopravenie cestujúcich na požadované miesto. Z uvedeného je zrejmé, že prácu vodiča charakterizuje riadenie alebo operatívne zabezpečovanie chodu zariadení (autobusu) spojené so zvýšenou duševnou námahou s prípadnou zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť iných osôb alebo za ťažko odstrániteľné škody, čo zodpovedá tretiemu stupňu náročnosti pracovného miesta.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania žalobca uviedol, že rozsudok krajského súdu je nesprávny a nezákonný. Žalovaným uvádzané kritériá náročnosti práce vôbec nereflektujú charakteristiky zodpovedajúce niektorému zo stupňov náročnosti práce podľa Zákonníka práce. Dodatok č. 1 k protokolu bol vydaný len formálne a ku skutočnému zdôvodneniu rozhodnutia správneho orgánu nedošlo. Argument žalovaného, podľa ktorého je práca vodiča spojená so zvýšenou duševnou námahou

a s prípadnou zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť iných osôb alebo za ťažko odstrániteľné škody, nie je obsiahnutý v protokole v znení dodatku č. 1. Tento argument uviedol žalovaný až dodatočne, v priebehu súdneho konania v rámci svojho vyjadrenia k žalobe, čo nemožno považovať za riadne odôvodnenie žalobou napadnutého nezákonného rozhodnutia. Nie je potom zrejmé, z čoho prvostupňový súd vychádzal, keď konštatoval, že žalovaný zrozumiteľne a podrobne špecifikoval porušenia zákona zistené pri kontrole a vysvetlil, prečo aplikoval príslušné ustanovenia právnych predpisov. Riadne odôvodnenie verdiktu správneho rozhodnutia je jeho esenciálnou náležitosťou. Povinnosť správneho orgánu dostatočne svoje rozhodnutie odôvodniť nevyplýva len z práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj z ustanovenia § 3 ods. 3 správneho poriadku. Krajský súd sa síce sám pokúsil vysporiadať s otázkou, či pracovné miesto vodiča autobusu spĺňa charakteristiku druhého alebo tretieho stupňa náročnosti pracovného miesta, avšak činnosťou súdov v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov a dopĺňať absenciu náležitostí rozhodnutia, ale práve preskúmať správnosť postupu a rozhodnutí správnych orgánov. Žalobca trvá na tom, že v prípade, keď bol pracovnému miestu vodiča priradený stupeň náročnosti práce zodpovedajúci druhému stupňu v zmysle prílohy č. 1 k Zákonníku práce, nedošlo k porušeniu § 120 ods. 3 Zákonníka práce. Práca vodiča autobusu je z väčšej časti prácou rutinnou, nakoľko je prevažne automatizovaná s ohľadom na technické vybavenie autobusov žalobcu a jednak ide o opakovanú prevádzkovo - technickú činnosť vykonávanú podľa prevádzkového režimu zamestnávateľa. Krajský súd žiadnym spôsobom nevzal do úvahy tvrdenie žalobcu, že na výkon zložitejšej a samostatnej agendy žalobca zamestnáva ďalších zamestnancov, technikov a dispečerov, ktorí zabezpečujú organizáciu autobusových zájazdov, objednávky od zákazníkov, pridelovanie jász a tým priradil vyšší, tretí stupeň náročnosti pracovného miesta. Zamestnávateľ nemôže poskytovať rovnakú mzdu zamestnancovi vykonávajúcemu najjednoduchšie práce a zamestnancovi vykonávajúcemu kvalifikačné, zložitejšie práce, nakoľko by sa tým mohol dopustiť diskriminačného konania vo vzťahu k zamestnancovi vykonávajúcemu náročnejšiu prácu.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil. Z dodatku č. 1 k protokolu sú jednoznačne zrejmé dôvody, pre ktoré inšpektori práce prijali záver, že pracovné miesto vodiča autobusu nemôže byť zaradené do prvého ani druhého stupňa náročnosti práce, nakoľko z tam uvedených skutočností vyplýva, že zamestnanec na tomto pracovnom mieste je zodpovedný za bezpečnosť a zdravie osôb. To, že v dodatku bola táto skutočnosť vyjadrená inou formuláciou, než akú by si predstavoval žalobca, neznamená, že zistený nedostatok nebol zo strany žalovaného odôvodnený. V zmysle § 21 ods. 3 zákona o inšpekcii práce sa na inšpekciu práce ako dozornú činnosť podľa § 7 ods. 3 písm. a/ tohto zákona správny poriadok nevzťahuje, okrem doručovania písomností do vlastných rúk. Nejde o správne konanie, ale o osobitné konanie podľa zákona o inšpekcii práce. Preto na protokol v znení jeho dodatku nemožno bez ďalšieho aplikovať ustanovenia správneho poriadku tak, ako to uvádza žalobca v podanom odvolaní. Krajský súd v napadnutom rozsudku nenahrádzal činnosť správneho orgánu, ale vysvetlil, z akých úvah vychádzal, keď sa stotožnil s názorom žalovaného, že pracovné miesto vodiča autobusu má byť zaradené do tretieho stupňa náročnosti práce. Zamestnávanie ďalších zamestnancov, ktorí sú zaradení do tretieho stupňa náročnosti práce neznamená, že vodič autobusu musí byť zaradený do nižšieho stupňa náročnosti práce. Inštitút stupňa náročnosti práce je významný z hľadiska stanovenia minimálneho mzdového nároku pre pozíciu zaradenú do príslušného stupňa náročnosti práce. Teda ak v rovnakom stupni náročnosti práce sú zaradení zamestnanci pracujúci na rôznych pozíciách (vodič autobusu a napr. technik) a podľa zamestnávateľa nejde o prácu rovnakú alebo prácu rovnakej hodnoty v zmysle § 119a ods. 2 Zákonníka práce, so zamestnancom, ktorý vykonáva prácu zložitejšiu, namáhavejšiu, zodpovednejšiu, má možnosť dohodnúť a poskytovať mu mzdu vyššiu než je minimálny mzdový nárok určený pre daný stupeň náročnosti práce. Zo samotného názvoslovia „minimálny mzdový nárok“ vyplýva, že ide o najnižšiu výšku mzdového nároku, ktorá musí byť zamestnancovi poskytnutá. Nič však nebráni dohodnúť základnú mzdu vo vyššej výške alebo uvedené zohľadniť v nenárokovaných zložkách mzdy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach

podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

Podľa § 491 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že žalovaný vydal dňa 14. novembra 2013 protokol o výsledku inšpekcie práce č. IBA-247-60-2.3/P-E 22, 24, 25-13 (ďalej aj len „protokol“) podľa § 7 ods. 3 písm. a/ a § 7a v nadväznosti na § 13 ods. 2 a § 14 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 125/2006 Z.z.“) v nadväznosti na § 34 ods. 1 písm. b/ zákona č. 462/2007 Z.z. o organizácii pracovného času v doprave a o zmene a doplnení zákona č. 125/2006 Z.z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z.z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá bola vykonaná v dňoch 02.09.2013, 04.09.2013, 06.09.2013, 16.09.2013, 19.09.2013, 30.09.2013, 07.10.2013, 09.10.2013, 11.10.2013, 18.10.2013, 31.10.2013, 05.11.2013 a 14.11.2013 u žalobcu ako zamestnávateľa. Žalovaný v bode 1 protokolu uviedol zistený nedostatok, a to porušenie § 120 ods. 3 Zákonníka práce, nakoľko žalobca v pracovnej zmluve kontrolovaných zamestnancov nepriradil pracovnému miestu vodiča autobusu stupeň náročnosti pracovného miesta v súlade s charakteristikami stupňov náročnosti pracovných miest uvedenými v prílohe č. 1 Zákonníka práce. Obsah protokolu bol prerokovaný s konateľom žalobcu dňa 14.11.2013. Protokol obsahuje aj vyjadrenie žalobcu k zisteným skutočnostiam a nedostatkom, ktoré sú uvedené v protokole, stanovisko inšpektora práce v tomto vyjadrení žalobcu, podpis inšpektora práce a odtlačok pečiatky.

Žalobca v písomnom vyjadrení ku skutočnostiam uvedeným v protokole z 25.11.2013 uviedol, že po porovnaní charakteristík uvedených v prílohe č. 1 Zákonníka práce pod písmenom b/ a c/ s prácou vykonávanou na pracovnom mieste vodiča autobusu má za to, že pracovnému miestu vodiča autobusu zodpovedá druhý stupeň náročnosti práce, nakoľko predmetná pracovná pozícia spĺňa tri z troch podmienok zákonnej charakteristiky tohto stupňa náročnosti práce. Písmeno c/ prílohy č. 1 Zákonníka práce neobsahuje žiadnu z charakteristík tohto pracovného miesta. Z uvedeného dôvodu nedošlo zo strany žalobcu k porušeniu § 120 ods. 3 Zákonníka práce.

Dňa 21.01.2014 vydal žalovaný v súlade s § 14 ods. 3 písm. c/ zákona č. 125/2006 Z.z. dodatok č. 1 k protokolu o výsledku inšpekcie práce č. IBA-247-60-2.3/P-E 22, 24, 25-13 zo 14.11.2013. K bodu 1 protokolu žalovaný uviedol, že inšpektori práce zotrvávajú na svojom stanovisku. Za účelom dodržania hlavného účelu ohľadne ustanovenia minimálnych mzdových nárokov zamestnávateľ, pokiaľ nemá odmeňovanie dohodnuté v kolektívnej zmluve, je povinný ohodnotiť každé pracovné miesto a priradiť každému pracovnému miestu stupeň v súlade s charakteristikami stupňov náročnosti pracovných miest, a to podľa najnáročnejšej pracovnej činnosti, aká sa od zamestnanca vyžaduje v rámci dohodnutého druhu práce v pracovnej zmluve. Vodič autobusu musí mať výborné vodičské schopnosti, mať „cit“ pre bezpečnosť dopravy a hlavne bezpečnosť cestujúcich, mať dobré komunikačné schopnosti, mať priateľský prístup k zákazníkom, mať nadhľad nad situáciou a byť sebaistý pri práci, ktorú vykonáva, mať dobrý zdravotný stav, vedieť rýchlo reagovať, mať dostatočné sebavedomie pri riešení situácií s problémovými zákazníkmi, byť dochvilný a schopný dodržiavať harmonogram (cestovný poriadok), dokonalo poznať cestné, dopravné a iné predpisy, poznať cudzie jazyky (min. základy), mať rád

šoférovanie a prácu s ľuďmi. Inšpektori práce na základe týchto skutočností zastávajú názor, že práca vodiča autobusu jazdiaceho v štátoch Európy zodpovedá tretiemu stupňu náročnosti práce. Bod predmetného protokolu zostáva v platnosti.

Žalovaný v protokole o výsledku inšpekcie práce č. IBA-247-60-2.3/P-E 22, 24, 25-13 zo 14.11.2013 v znení dodatku č. 1 z 21. januára 2014 podľa § 12 ods. 2 písm. b/ zákona č. 125/2006 Z.z. nariadil žalobcovi zistený nedostatok v bode č. 1 odstrániť do 7 dní od prevzatia protokolu a taktiež mu podľa § 14 ods. 2 písm. b/ zákona č. 125/2006 Z.z. uložil povinnosť informovať inšpektorát práce o odstránení zisteného nedostatku v lehote 7 dní od uplynutia termínu na jeho odstránenie.

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 a 2 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 250i ods. 1 a 3 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 1 zákona č. 125/2006 Z. z. tento zákon

- a) upravuje inšpekciu práce, ktorej prostredníctvom sa presadzuje ochrana zamestnancov pri práci a výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce,
- b) vymedzuje pôsobnosť orgánov štátnej správy v oblasti inšpekcie práce a ich pôsobnosť pri výkone dohľadu podľa osobitného predpisu,
- c) ustanovuje práva a povinnosti inšpektora práce a povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby.

Podľa § 12 ods. 2 písm. b/ zákona č. 125/2006 Z.z. na základe výsledkov inšpekcie a podľa závažnosti zistených skutočností je inšpektor práce oprávnený nariadiť odstránenie zistených nedostatkov ihneď alebo v lehotách ním určených.

Podľa § 14 ods. 1 veta prvá zákona č. 125/2006 Z.z. protokol obsahuje označenie príslušného inšpektorátu práce, meno a priezvisko inšpektora práce, ktorý vykonal inšpekciu práce, označenie kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, miesto a čas vykonania inšpekcie práce, predmet inšpekcie práce, zistené porušenia predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, podpis a vyjadrenie zamestnávateľa alebo ním povereného zamestnanca, alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, k zisteným porušeniam predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a k ďalším skutočnostiam uvedeným v protokole, stanovisko inšpektora práce k tomuto vyjadreniu, dátum vypracovania a dátum prerokovania protokolu, podpis inšpektora práce a odtlačok pečiatky.

Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z.z. v protokole inšpektor práce navrhne opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. a/, uloží opatrenia podľa § 12 ods. 2 písm. b/, c/, g/, h/ a i/ a uloží povinnosť kontrolovanému zamestnávateľovi alebo kontrolovanej fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom,

a) prijať opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin,

b) doručiť inšpektorátu práce v určenej lehote písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin.

Podľa § 14 ods. 3 písm. a/ zákona č. 125/2006 Z.z. inšpektor práce po posúdení písomného vyjadrenia kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, doručeného v lehote určenej inšpektorom práce, vyhotoví dodatok k protokolu, v ktorom uvedie toto vyjadrenie a svoje stanovisko k nemu; dodatok k protokolu je súčasťou protokolu.

Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z.z. na konanie podľa § 4 písm. e/, § 6 ods. 1 písm. b/, d/ a e/, § 7 ods. 3 písm. d/, e/, i/ a t/, ods. 8 písm. b/ a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d/ až f/, § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, preukazu, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona.

Podľa § 120 ods. 1 Zákonníka práce zamestnávateľ, u ktorého nie je odmeňovanie zamestnancov dohodnuté v kolektívnej zmluve, je povinný zamestnancovi poskytnúť mzdu najmenej v sume minimálneho mzdového nároku určeného pre stupeň náročnosti práce (ďalej len "stupeň") príslušného pracovného miesta. Ak mzda zamestnanca v kalendárnom mesiaci nedosiahne sumu minimálneho mzdového nároku, zamestnávateľ poskytne zamestnancovi doplatok v sume rozdielu medzi dosiahnutou mzdou a sumou minimálneho mzdového nároku ustanoveného pre stupeň patriaci príslušnému pracovnému miestu.

Podľa § 120 ods. 3 Zákonníka práce pracovné miesto podľa odseku 1 je súhrn pracovných činností, ktoré zamestnanec vykonáva podľa druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve. Zamestnávateľ podľa odseku 1 je povinný priradiť každému pracovnému miestu stupeň v súlade s charakteristikami stupňov náročnosti pracovných miest uvedenými v prílohe č. 1 podľa najnáročnejšej pracovnej činnosti, ktorej výkon od zamestnanca vyžaduje, v rámci druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve.

Podľa prílohy č. 1 k Zákonníku práce pracovné miesta sú podľa miery zložitosti, zodpovednosti a namáhavosti práce zamestnanca vymedzené týmito charakteristikami:

b) pracovné miesto zodpovedajúce druhému stupňu náročnosti práce charakterizuje výkon ucelených obslužných rutinných prác alebo odborných rutinných kontrolovateľných prác podľa daných postupov alebo prevádzkových režimov, alebo prác spojených s hmotnou zodpovednosťou; výkon jednoduchých remeselných prác; výkon sanitárnych pracovných činností v zdravotníctve; výkon opakovaných, kontrolovateľných prác administratívnych, hospodársko-správnych, prevádzkovo-technických alebo ekonomických podľa pokynov alebo ustanovených postupov,

c) pracovné miesto zodpovedajúce tretiemu stupňu náročnosti práce charakterizuje výkon rôznorodých odborných alebo ucelených odborných prác alebo samostatné zabezpečovanie menej zložitých agend; samostatný výkon individuálnych tvorivých remeselných prác; riadenie alebo operatívne zabezpečovanie chodu zariadení alebo prevádzkových procesov spojené so zvýšenou duševnou námahou s prípadnou zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť iných osôb alebo za ťažko odstrániteľné škody.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho a súdneho spisu konštatuje, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a na zdôraznenie jeho správnosti doplní nasledujúce dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Orgány inšpekcie práce realizujú ochranu zamestnancov aj dožadovaním dodržiavania právnych predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv. Inšpektor práce v súlade so zverenými kompetenciami zabezpečuje nápravu inšpekciou práce zistených nedostatkov prostredníctvom oprávnení

vymedzených v § 12 zákona č. 125/2006 Z.z. Po vyhodnotení závažnosti zistených skutočností je inšpektor práce, okrem iného, oprávnený nariadiť kontrolovanému subjektu odstrániť zistené nedostatky ihneď alebo v lehotách ním určených (§ 12 ods. 2 písm. b/ zákona č. 125/2006 Z.z.).

V ustanovení § 14 ods. 1 zákona č. 125/2006 Z.z. sú taxatívne vymedzené obsahové a formálne náležitosti protokolu o výsledku inšpekcie práce. Podľa citovaného zákonného ustanovenia musí protokol o výsledku inšpekcie práce obsahovať, kto vykonal inšpekciu práce (označenie príslušného inšpektorátu práce, meno a priezvisko inšpektora práce), u koho sa vykonala inšpekcia práce (označenie kontrolovaného zamestnávateľa alebo kontrolovanej fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom), kedy a kde bola vykonaná inšpekcia práce (miesto a čas vykonania inšpekcie práce), predmet inšpekcie práce, čo bolo zistené pri výkone inšpekcie práce (zistené porušenia predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv), podpis a vyjadrenie kontrolovaného subjektu (postoj zamestnávateľa alebo ním povereného zamestnanca alebo fyzickej osoby, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, k zisteným porušeniam predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a k ďalším skutočnostiam uvedeným v protokole), stanovisko inšpektora práce k tomuto vyjadreniu, dátum vypracovania a dátum prerokovania protokolu, podpis inšpektora práce a odtlačok pečiatky.

Inšpektor práce môže kontrolovanému subjektu uložiť, aby prijal opatrenia na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin a aby v stanovenej lehote doručil inšpektorátu práce písomnú správu o splnení opatrení na odstránenie zistených porušení predpisov a záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv a ich príčin (§ 14 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z.z.). Opatrenia, ktoré inšpektor práce ukladá pri aplikácii § 14 zákona č. 120/2006 Z.z. musia byť celkom zjavne určiteľné a identifikovateľné, aby bolo jasné subjektu, ktorému sú určené, aké tieto má prijať, najmä na zabezpečenie a dodržiavanie akého konkrétneho ustanovenia akého právneho predpisu.

Inšpektor práce umožní po vyhotovení protokolu o výsledku inšpekcie práce kontrolovanému subjektu, aby sa oboznámil s protokolom o výsledku inšpekcie práce a vyjadril sa k nemu. Ak sa kontrolovaný subjekt v stanovenej lehote písomne vyjadrí ku skutočnostiam uvedeným v protokole o výsledku inšpekcie práce, inšpektor práce je povinný vypracovať dodatok k protokolu. Obsahom dodatku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou protokolu, je vyjadrenie kontrolovaného subjektu a stanovisko inšpektora práce obsahujúce posúdenie tohto vyjadrenia (§ 14 ods. 3 písm. a/ zákona č. 125/2006 Z.z.).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého protokolu v znení dodatku č. 1 dospel k záveru, že tento bol žalovaným vydaný v súlade so zákonom, bol riadne prerokovaný s konateľom žalobcu a obsahuje všetky zákonom požadované obsahové aj formálne náležitosti. Žalovaný umožnil žalobcovi oboznámiť sa s protokolom o výsledku inšpekcie práce a písomne sa k nemu vyjadril. K argumentácii žalobcu sa následne žalovaný dostatočným spôsobom vyjadril v dodatku č. 1 k protokolu.

Žalovaný v protokole výslovne uviedol, že žalobca porušil ustanovenie § 120 ods. 3 Zákonníka práce, keď v pracovnej zmluve kontrolovaných zamestnancov nepriradil pracovnému miestu vodiča autobusu stupeň náročnosti pracovného miesta v súlade s charakteristikami stupňov náročnosti pracovných miest uvedenými v prílohe č. 1 Zákonníka práce. V dodatku č. 1 k protokolu žalovaný ďalej uviedol, že práca vodiča autobusu jazdiaceho v štátoch Európy zodpovedá tretiemu stupňu náročnosti práce. Uvedený záver žalovaný odôvodnil okrem iného aj tým, že „vodič autobusu musí mať výborné vodičské schopnosti, cit pre bezpečnosť dopravy a hlavne bezpečnosť cestujúcich, musí vedieť rýchlo reagovať, poznať predpisy“.

Odvolací súd má za to, že žalovaný dostatočne zrozumiteľne špecifikoval porušenie zákona zo strany žalobcu, zistené v rámci inšpekcie práce a taktiež dostatočne zrozumiteľne vysvetlil, prečo aplikoval uvedené ustanovenie zákona. Z obsahu protokolu v znení dodatku č. 1 jednoznačne vyplýva, že práci vodiča autobusu má byť priradený tretí stupeň náročnosti práce, charakterizovaný v prílohe č. 1 k Zákonníku práce z dôvodu, že ide o prácu, ktorá je spojená so zvýšenou duševnou námahou s prípadnou zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť iných osôb alebo za ťažko odstrániteľné škody. To, že v dodatku č. 1 k protokolu o výsledku inšpekcie práce bola táto skutočnosť žalovaným vyjadrená inou

formuláciou, než aká je uvedená v prílohe č. 1 k Zákonníku práce pod písmenom c/, neznamená, že zistený nedostatok nebol zo strany žalovaného riadne odôvodnený a že protokol žalovaného o výsledku inšpekcie práce v znení dodatku č. 1 je z tohto dôvodu nezrozumiteľný.

Nakoľko je z protokolu o výsledku inšpekcie práce v znení dodatku č. 1 zrejmé, ktoré konkrétne ustanovenie, ktorého konkrétneho zákona má byť zo strany žalobcu dodržiavané, považuje odvolací súd námietku žalobcu o jeho nepreskúmateľnosti za nedôvodnú.

Aby bolo možné určitému pracovnému miestu priradiť konkrétny stupeň náročnosti postačuje, ak dané pracovné miesto spĺňa aspoň jednu zákonom vyžadovanú charakteristiku tohto stupňa náročnosti podľa najnáročnejšej pracovnej činnosti, ktorej výkon sa od zamestnanca v rámci druhu práce dohodnutého v pracovnej zmluve vyžaduje. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s názorom krajského súdu, že prácu vodiča autobusu charakterizuje riadenie alebo operatívne zabezpečovanie chodu zariadení (autobusu) spojené so zvýšenou duševnou námahou s prípadnou zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť iných osôb alebo za ťažko odstrániteľné škody, čo zodpovedá tretiemu stupňu náročnosti práce, charakterizovaného v prílohe č. 1 k Zákonníku práce pod písmenom c/.

Neobstojí tvrdenie žalobcu, že v prípade vodiča autobusu ide o prácu rutinnú, nakoľko je z väčšej miery automatizovaná a vykonávaná podľa prevádzkového režimu žalobcu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že rutina môže nastať pri práci s jednoduchými, opakujúcimi sa úlohami, ktoré si vyžadujú len malú koncentráciu. Práca vodiča autobusu si však aj napriek tomu, že je do určitej miery automatizovaná a vykonávaná podľa prevádzkového režimu, vyžaduje vysokú sústredenosť, individuálny a reflektívny prístup vodiča, ktorý je povinný každú jednu jazdu prispôsobiť prinajmenšom stále sa meniacej dopravnej situácii, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky, vlastnostiam vozidla, svojim schopnostiam a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať. Vodič autobusu musí dbať na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a tiež na bezpečnosť nielen prepravovaných, ale aj iných osôb. Podľa odvolacieho súdu je priam nežiaduce a nebezpečné, ak by vodič autobusu aplikoval rutinné postupy na situácie, ktoré sú oveľa zložitejšie a náročnejšie než tie, ktorými sa rutinná reakcia môže reálne zaoberať. Uvedené by mohlo viesť k prehliadnutiu nebezpečných stránok konkrétnej situácie a k neprimeranému konaniu zo strany vodiča autobusu, výsledkom ktorých môže byť dopravná nehoda.

Ani skutočnosť, že žalobca na výkon zložitejšej práce, než akou je práca vodiča autobusu, zamestnáva ďalších zamestnancov, ktorých pracovnému miestu priradil tretí stupeň náročnosti, neospravedľuje žalobcu, pokiaľ práci vodiča autobusu tretí stupeň náročnosti práce nepriradil. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že inštitút stupňa náročnosti práce je významný z hľadiska stanovenia minimálneho mzdového nároku pre pozíciu zaradenú do príslušného stupňa náročnosti práce. Zamestnávateľ sa môže so zamestnancom dohodnúť, že mu bude poskytovaná mzda vo vyššej výške ako je minimálny mzdový nárok. Z uvedeného dôvodu považuje odvolací súd aj túto námietku žalobcu za neopodstatnenú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené dôvody napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/40/2014-52 z 11. marca 2015 ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal a úspešný žalovaný na náhradu trov konania nemá v správnom súdnom konaní nárok (§ 250k ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.